



İNCELEME / ARAŞTIRMA

Türkiye'deki Çinli Öğrencilerin Kültürel, Sosyal ve Akademik Entegrasyon Süreçlerinde Dijital Platformların Yeri*

*Yulan Zhang***

*Birsen Şahin Kütük****

Öz

Bu çalışmada Türkiye'deki Çinli lisans ve lisansüstü öğrencilerinin kültürel, sosyal ve akademik entegrasyon süreçlerinde dijital platformların yeri nitel yöntemle ele alınmıştır. Çalışmanın amacı, uluslararası öğrencilerin, eğitim için gittikleri ülkelerdeki kültürel, sosyal ve akademik entegrasyon süreçlerinde dijital platformların yerini, Türkiye'deki Çinli öğrencilerin deneyimleri üzerinden ortaya koymaktır. Araştırmada yarı-yapılandırılmış görüşme formu ile Türkiye'de yükseköğretim düzeyinde eğitimine devam eden 30 Çinli öğrenciden veri toplanmıştır. Araştırma sonucunda Çinli öğrencilerin kısmen kültürel entegrasyon sağladıkları ve sosyal entegrasyonlarının ise daha düşük düzeyde olduğu görülmüştür. Bununla birlikte Türkiye'deki Çinli öğrencilerin akademik yaşama entegre oldukları görülmüştür. Çinli öğrencilerin yine Çinli öğrencilerle daha çok dijital platformlar üzerinden sosyal ilişki kurmaları, hem sosyal entegrasyonlarını hem de Türkçe dil gelişimini yavaşlatmaktadır. Ayrıca bu durum, ilk yıl akademik yaşama entegrasyonu olumsuz etkilemektedir. Bu olumsuz etkiye rağmen, Çinli öğrenciler daha sonraki yıllarda istedikleri düzeyde olmasa da Türkçelerini geliştirmekte ve akademik yaşama entegre olabilmektedirler. Çinli öğrencilere burs sağlayan Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı'nın [YTB]'nin, gerek Türk kültürünü öğrenme gerekse Türkçenin geliştirilmesi bağlamında dijital platformları aktif kullanması Çinli öğrencilerin entegrasyon süreçlerine olumlu katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Uluslararası Öğrenci Göçü, Çinli Uluslararası Öğrenciler, Sosyal Entegrasyon, Kültürel Entegrasyon, Akademik Entegrasyon, Dijital Platformlar

* Bu çalışma Yulan Zhan'ın Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde Prof. Dr. Birsen Şahin Kütük danışmanlığında yaptığı "Türkiye'ye Eğitim Amaçlı Gelen Uluslararası Çinli Öğrencilerin Sosyal Bütünleşmeleri" konulu tez çalışmasının verilerinden faydalanılarak hazırlanmıştır.

** Hacettepe Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Sosyoloji Bölümü Yüksek Lisans Mezunlu, wszy11992@126.com, ORCID: 0000-0002-7822-7024

*** Prof. Dr. Hacettepe Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü, birsensahink@gmail.com, ORCID: 0000-0001-2345-6789

Abstract

This study used qualitative methods to investigate the place of digital platforms in the cultural, social, and academic integration processes of Chinese undergraduate and graduate students in Turkey. The purpose of this study was to examine, through the experiences of Chinese students in Turkey, the cultural, social, and academic integration process of international students in their host country, a phenomenon known in the literature as educational migration, and the place of digital platforms in this process. Data were collected from 30 Chinese students through semi-structured interviews. The research found that although Chinese students achieved partial cultural integration and were able to integrate into academic life, their social integration was even lower than their cultural integration. Digital platforms were effective in helping them learn about the host culture and reducing culture shock in the host country. This study showed that Chinese students establish social relations with other Chinese students especially through digital platforms, which slowed down their social integration and acquisition of Turkish and negatively affected their academic integration during their first year. Despite this negative effect, Chinese students did improve their Turkish, even if not to their desired level, and integrate into academic life over time. The active use of digital platforms by the Presidency for Turks Abroad and Related Communities [YTB], which provides scholarships to Chinese students, should contribute positively to the integration processes of Chinese students in terms of learning Turkish culture and improving their Turkish language skills.

Keywords: International Student Migration, Chinese International Students, Social Integration, Cultural Integration, Academic Integration, Digital Platforms

Giriş

Küreselleşme ile Dünyadaki uluslararası öğrencilerin sayısı hızla artmış ve bu öğrenciler uluslararası göçmenlerin bir parçası haline gelmiştir. Dünyadaki uluslararası öğrencilerin sayısı 1999'dan 2015'e kadar iki kattan daha fazla artarak 2,01 milyondan 4,61 milyona ulaşmıştır¹. Yurt dışında eğitim görmeyen kariyer gelişimi için iyi fırsatlar sunması ve erken yaşlarda küresel ve yerel kültürel deneyim olanağının olması gibi faktörler yurtdışına gitmek isteyen öğrencilerin sayısını önemli ölçüde artırmaktadır. Dünya çapında yurtdışında uluslararası eğitimin popülerliği sadece bireyler veya aileler için değil, aynı zamanda ülkelerin kendi ekonomilerini geliştirmeleri için de önemli bir seçenek haline gelmiştir (Mei,2009; Mazzarol ve Soutar, 2002).

Uluslararası öğrenci göçü/hareketliliği açısından Çinli öğrenciler dünyada ilk sırada yer almaktadır ve bu öğrencilerin büyük kısmı ekonomik gelişmişliği yüksek ülkelere gitmektedirler (Wang, Miao ve Zheng, 2015 s.21). Diğer ülkelere giden Çinli öğrencilerle sayısal olarak karşılaştırıldığında düşük sayıda olsa da Türkiye'ye eğitim amaçlı gelen Çinli öğrenci sayısı da her geçen yıl artmaktadır.

Uluslararası öğrenci göçü/hareketliliği açısından Çinli öğrenciler dünyada ilk sırada yer almaktadır ve bu öğrencilerin büyük kısmı ekonomik gelişmişliği yüksek ülkelere

1 UNESCO İstatistikler, 2017

gitmektedirler (Wang, Miao ve Zheng, 2015 s.21). Diğer ülkelere giden Çinli öğrencilerle sayısal olarak karşılaştırıldığında düşük sayıda olsa da Türkiye'ye eğitim amaçlı gelen Çinli öğrenci sayısı da her geçen yıl artmaktadır.

Türkiye'de 1983 yılında 5 378 olan uluslararası öğrenci sayısı 2017 yılında 108 076 olmuştur. Bir başka ifadeyle 2017'deki öğrenci sayısı 1983'teki sayının 20 katıdır (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization [UNESCO] Institute for Statistics database 2017). 2017-2018 Milli Eğitim Bakanlığı'nın [MEB] verilerine göre, Türkiye'de devlet bursu olan uluslararası öğrenciler arasında sayısı en fazla olanlar Suriyeli öğrencilerdir. Bunu anadili Türkçe olan Azerbaycanlı ve Türk kökenli Orta Asya ülkelerinden gelen uluslararası öğrenciler izlemektedir. Türkiye'deki Çinli uluslararası öğrencilerin sayısı ise 2017-2018 akademik yılında 262 olup, Türkiye'deki uluslararası öğrenciler içinde 10. sırada yer almaktadır (Millî Eğitim İstatistikleri, Örgün Eğitim 2017/18). Eğitim amaçlı yeni bir ülkeye gelen uluslararası öğrencilerin yeni ülkedeki akademik yaşama, kültürel ve sosyal hayata entegre olması beklenmektedir. Bu onların hem akademik yaşamlarını hem de gündelik yaşamlarını sorunsuz devam ettirmeleri için önemlidir. Aslında bu sadece öğrenciler için değil, yeni bir ülkeye gelen tüm göçmenlerden yeni yaşamlarında sorunsuz bir yaşam sürmeleri için beklenen entegrasyon süreçleridir.

Küreselleşen dünyada kitle iletişim araçlarındaki ve online platformlardaki gelişmelerle birlikte dijital platformlar da göçmenlerin entegrasyon süreçlerini etkileyen faktörler arasında yerini almıştır (Cemalcılar ve diğerleri, 2005). Dijital platformlar göçmenlerin yeni ülkedeki yaşama entegrasyonlarını kimi zaman kolaylaştıran, kimi zaman da zorlaştıran faktör olarak karşımıza çıkmaktadır (Kim ve diğerleri, 2009; Lim ve Pham, 2015). Dijital platformların yeni ülkedeki yaşamda göçmenlerin entegrasyon süreçleri üzerindeki etkisinin en yüksek olduğu göçmenler arasında ise eğitim göçü gerçekleştiren uluslararası öğrenciler yer almaktadır (Kim ve diğerleri, 2009). Uluslararası öğrencilerin entegrasyonlarına ilişkin Türkiye'de yapılan çalışmalarda, uluslararası öğrencilerin daha çok dil, mali sorunlar, akademik sorunlar ve sosyal kültürel alana uyumla ilgili sorunlar yaşadıkları görülmektedir (Çöllü ve Öztürk, 2010; Kiroğlu, Kesten ve Elma, 2010; Radmard, 2017). Yapılan bu çalışmalarda uluslararası öğrencilerin Türkiye'deki entegrasyon süreçlerinde dijital platformlar oldukça ihmal edilen bir alan olarak karşımıza çıkmaktadır. Oysa gençliğin gündelik ve akademik yaşamında büyük bir yeri olan dijital platformların, öğrencilerin entegrasyon süreçlerinde de yerinin olması yadsınamaz.

Bu çalışmada eğitim için Türkiye'yi tercih eden yükseköğretim düzeyindeki Çinli uluslararası öğrencilerin kültürel, sosyal ve akademik entegrasyon düzeyleri ile bunda dijital platformların yeri ele alınmaktadır. Çalışmanın temel amacı Çinli öğrencilerin Türkiye'deki yeni yaşamlarında kültürel, sosyal ve akademik entegrasyon düzeylerini ve bunda dijital platformların yerini ortaya koymaktır. Bununla bağlantılı bir diğer amaç ise Çinli uluslararası

öğrencilerin entegrasyon süreçlerini kolaylaştıran ve engelleyen süreçleri belirleyip bu kapsamda entegrasyon süreçlerine katkı sunacak öneriler getirilmesidir. Çalışmada kadın ve erkek öğrenciler arasında karşılaştırma yapılacak bir eşitlik katılımcılar arasında sağlanamamıştır. Erkek öğrencilere ulaşma yönündeki çabamıza rağmen Türkiye'ye gelen öğrenciler arasında kadınların yoğun olması, ulaşılan Çinli erkek öğrencilerin sayıca az olmasını beraberinde getirmiştir. Bu nedenle çalışmada kadın ve erkek öğrenciler özelinde bir karşılaştırma yapılamamıştır ve bu araştırmanın bir sınırlılığını oluşturmaktadır.

Uluslararası Öğrencilerin Sosyal, Kültürel ve Akademik Entegrasyonları ve Dijital Platformlar

Kültürleşme ve Entegrasyon

Göç çalışmalarında entegrasyon konusu gerek ev sahibi toplum gerekse gelen göçmenler açısından son derece önemlidir. Entegrasyon, kültürleşme sonucunda gerçekleşmekte ve yeni ülkedeki gündelik yaşamdan, ekonomik yaşama, kültürel ortamdan sosyal ilişkilere, iş yaşamından komşuluk ilişkilerine kadar birçok alanı kapsamaktadır. Entegrasyonun olmaması ya da entegrasyonun istenmemesi aslında yeni gelinen ülkedeki farklı yaşam alanlarına da dahil olmama/olamama anlamına gelmektedir ki bu nedenle de göç çalışmalarında entegrasyon son derece önemlidir.

Entegrasyon çalışmalarında yaygın bir şekilde Berry'nin iki boyutlu kültürleşme yaklaşımı kullanılmaktadır. Berry (1997 ve 2005)'e göre, kültürleşme farklı kültürlere sahip kişilerin birbirleri ile iletişim kurduklarında meydana gelen psikolojik, sosyokültürel ve sosyo-ekonomik değişikliklerin sonucunda gerçekleşmektedir. Berry, iki boyutlu kültürleşme modelinde iki kültürün karşılıklı etkileşimi ve göçmenlerin ana toplumla ekonomik, sosyal, kültürel ve aidiyet bağlamında gerekli ilişkileri sürdürürken, kendi kültürel ve kimlik özelliklerini ve sosyal ilişkilerini de koruyabilecekleri bir kültürleşmeden söz etmektedir (Berry, 2006). Berry (1980; 2005; 2007)'e göre kültürleşme süreci dört şekilde gerçekleşebilir: 1) Entegrasyon, 2) Asimilasyon, 3) Segrasyon ve 4) Marjinalleşme. Entegrasyon, göçmenlerin kendi kültürlerini korurken, aynı zamanda ana toplumun bir parçası olmaya çalışmaları anlamına gelmektedir. Asimilasyon, göçmenlerin ev sahibi toplumun kültürü kabul etmesi ve sadece o kültürün bir parçası haline gelmesi durumudur. Segrasyon kendi kültürünü sürdürmek ve ev sahibi toplumun kültüründen uzak durmakken, marjinalleşme göçmenlerin ne kendi kültürü, kimliği ve sosyal ilişkilerini ne de ev sahibi toplumunkilerini kabul etmeme ve her ikisinden de uzak durma durumudur. Eğitim göçü kapsamında uluslararası öğrencilerin göçünde sosyal ve kültürel entegrasyon konusunda yapılan çalışmalarda da Berry'nin iki boyutlu kültürleşme teorisinin kullanımı oldukça yaygındır. Yapılan çalışmalarda uluslararası öğrenciler için sosyal entegrasyon var olan sosyal ilişkilerini devam ettirmenin yanı sıra, üniversite içindeki süreçleri, gündelik yaşamdaki sosyal ağları, formal, informal ilişkiler ağını, akran grubunu, dernekleri,

akademisyenler ve personel ile iletişimi, müfredat dışı faaliyetleri, arkadaşlarını ve aile ilişkilerini içermektedir. Öğrenciler için kültürel entegrasyon unsurları arasında ise kendi kültürünü devam ettirmenin yanı sıra, ev sahibi toplumun kültürünü tanıma, yemekleri, gelenekleri, tarihi, müziği, sanatı, özel, resmi ve dini tatillerine ilişkin uygulamaları tanıma, yeni kültüre açık olma yer almaktadır (Gilsun, 2013; Nie, Lin, Peng, Ding ve Gan, 2008).

Uluslararası Öğrencilerin Entegrasyon Süreçleri ve Dijital platformlar

Literatürde öğrencilerin yeni ülkedeki yaşama ve akademik ortama entegrasyonlarına ilişkin ilk dönem çalışmalarda kültürel benzerlik, dil benzerliği ya da farklılığın, ekonomik durumun ve medyanın etkisi ele alınmıştır (Dao, Lee & Chang, 2007). Son dönem çalışmalarda ise sosyal medya kullanımı da bu faktörler arasına eklenmiştir. Dijital platformların gündelik yaşamdaki yadsınamaz yeri ve önemi göç çalışmaları açısından uluslararası öğrencilerin entegrasyon çalışmalarında da önemli değişkenler arasında yerini almıştır.

Ev sahibi toplumda sosyal ve kültürel entegrasyonun belki de en önemli başlatıcısı yerli toplumun dilini iyi kullanabilmedir. Bu bağlamda yapılan çalışmalar da kültürel ve sosyal entegrasyon için gerekli olan yerli toplumun dilini öğrenmenin, yerli toplumun medya ya da sosyal medyasını kullanmak ile ilişkisi olduğunu göstermektedir. Yapılan çalışmalarda yerli toplumun medyasının kullanımının, sadece öğrencilerin dil konusundaki gelişimi değil, aynı zamanda yeni arkadaşlar edinme, kültürü tanıma gibi etkileri de olduğu ve böylece kültürel, sosyal ve akademik entegrasyonu kolaylaştırdığı saptanmıştır. Ancak takip edilen medya/sosyal medyanın, anavatanlarının medyası olması durumunda bunun entegrasyonu geciktirici bazen engelleyici etkisi olduğu görülmüştür (Dalısay, 2012; Yu ve diğerleri, 2019).

Dijital platformların öğrencilerin entegrasyonlarında önemli yeri olduğu gösteren diğer çalışmalar arasında, Li and Tsai (2015)'nin kendi ülkesine ait sosyal medya platformlarını kullanan kişilerin yeni toplumun kültürüne entegrasyon düzeyinin daha düşük olduğunu gösteren çalışmaları, Park ve diğerleri (2014)'nin zamanının çoğunu kendi etnik kökeninden arkadaşlarla ve onların olduğu platformlarda geçiren Çinli öğrencilerin entegrasyon süreçlerinin çok daha yavaş olduğunu ortaya koyan çalışmaları gösterilebilir. Benzer şekilde Cemalcılar ve diğerleri (2005) de kendi ülkesi yerine, yeni toplumun sosyal medyasını aktif kullananların entegrasyon süreçlerinin daha hızlı olduğunu saptamışlardır. Ayrıca, akıllı telefonlar ile geride kalan aileyi ve arkadaşları aramanın uluslararası öğrenciler arasında son derece yaygın olduğu ve bunun da entegrasyonla ilişkili olduğunu ortaya koymuşlardır. Kim ve diğerleri (2009) ise internet aracılığı ile ulus-ötesi kültürel platformlarda olan uluslararası öğrencilerin özellikle anavatanları ile dijital platformlar aracılığı ile bağlarını devam ettirdikleri ve bunun çok yaygın olduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca yaptıkları çalışmada uluslararası öğrenciler dijital platformları her ne kadar sosyal ilişkiler için kullansalar da bunu daha çok akademik yaşamlarında destek olarak kullandıklarını saptamışlardır. Lim ve Pham (2015) ise uluslararası öğrencilerin dijital platformları kullanırlarken bunda akademi, ev sahibi toplum ve anavatanlarına ilişkin kullanımlarında bir denge kurmaları gerektiğini, bunun olmadığı durumların entegrasyon ve akademik yaşamı olumsuz etkileyebileceğini belirtmişlerdir.

Türkiye'de uluslararası öğrenciler konusunda yapılan çalışmaların özellikle Sovyetler Birliği dağıldıktan sonra bağımsızlıklarını ilan eden Türk Cumhuriyetleri ve özerk yönetime kavuşan akraba topluluklarla yapılan çeşitli öğrenci değişim anlaşmalarına bağlı olarak Türkiye'ye gelen öğrenciler (Beşirli, 2010) konusundadır. Sonraki dönemlerde Erasmus gibi Avrupa Ülkeleri öğrenci değişim programlarına ilişkin çalışmalar (Boyacı, 2011; Yağcı, Çetin ve Turhan, 2013; Erişti, 2014) literatüre kazandırılmıştır. Son dönemdeki çalışmalar ise değişim programlarından ziyade lisans ve üzeri eğitim almak için Türkiye'ye gelen ve sayıları her yıl daha da artan uluslararası öğrencilere ilişkindir. Bunda Türkiye'nin uluslararası öğrencilerin Türkiye'de eğitim almasını amaçlayan politikasının yeri büyüktür.

Uluslararası öğrenciler gerek ekonomik gerekse beşeri sermaye açısından Türkiye için önemlidir (Levent ve Karaevli, 2013). Türkiye'deki Uluslararası öğrenciler konusunda yapılan çalışmalarda öğrencilerin karşılaştıkları zorlukların başında akademik başarı geldiği saptanmıştır. Bunu ekonomik sorunlar izlemektedir. Çok yüksek olmasa da baskı ve ayrımcılığa maruz kalma da yaşanan sorunlar arasında yer almaktadır. Ayrıca, bazı yabancı öğrenciler Türk yemeklerine uyum sağlayamamakta ve sık sık kendi ülkelerinden gelen kişiler tarafından açılan restoranlarda yemek yedikleri için de finansal zorluklar yaşadıkları saptanmıştır (Çöllü ve Öztürk, 2010; Snoubar, 2017; Yardımcıoğlu, Besel ve Sevaşan, 2017). Son dönemde yapılan çalışmalarda, uluslararası öğrencilerin hem akademik hem de gündelik yaşamlarında çok önemli bir faktör olan Türkçe öğrenimini etkileyen bir unsur olarak sosyal medya bir başka ifadeyle dijital platformlar sınırlı da olsa ele alınmaya başlamıştır (Ustabulut ve Keskin, 2020). Özellikle değişim öğrencileri için sosyal medya, bir kültürel etkileşim alanı olma durumu olarak (Aksoy, 2020) ele alınmıştır. Ancak bu çalışmalar doğrudan entegrasyon bağlamında değil, öğrencilerin gelme nedenleri, akademik yaşamları, memnuniyet memnuniyetsizlik durumu, iletişim ya da kültürlerarası iletişim ve gelecek beklentileri konusunda yapılmıştır. Bütünsel olarak entegrasyon konusunu ve dijital platformların bundaki yeri ihmal edilen bir konu olmuştur. Çinli öğrenciler Türkiye'de uluslararası öğrencilerin bir parçası olup onlar da diğer uluslararası öğrencilerle benzer problem ve zorluklar yaşamaktadırlar (Seymen ve Tok, 2015). Ancak literatüre bakıldığında Türkiye'deki Çinli öğrencilerin entegrasyonları konusunda bütünsel bir çalışma olmadığı görülmektedir. Bu çalışmada Türkiye'deki Çinli öğrencilerin kültürel, sosyal ve akademik entegrasyonları ve bunda dijital platformların yeri ele alınmıştır.

Yöntem

Türkiye'deki Çinli öğrencilerin anlam dünyaları üzerinden kültürel, sosyal ve akademik entegrasyonları ve bunda dijital platformların yerinin ele alındığı bu nitel çalışmada ampirik fenomenolojik yaklaşım kullanılmıştır. Veri toplama tekniği olarak yarı-yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılan çalışmanın katılımcılarının belirlenme, veri toplama ve veri analiz süreci ile araştırma sorularına ilişkin detaylar aşağıda verilmiştir.

Katılımcıların Belirlenme Süreci

Çalışmanın katılımcıları belirlenirken YTB bursiyeri, Çin Halk Cumhuriyeti bursiyeri, her iki ülkeden de burs alanlar ve kendi imkanları ile gelen Çinli öğrencilere ulaşılması hedeflenmiştir. Bir başka ifade ile bu çalışmada farklı deneyim alanlarını ortaya koyabilmek için amaçlı örnekleme tekniği ile bursiyer olan ve kendi imkanı ile Türkiye'ye eğitim amaçlı gelen Çinli öğrencilere ulaşılması hedeflenmiştir. Öğrencilere ulaşılmasında ise kartopu örnekleme tekniği kullanılmıştır.

Çinli öğrenciler Türkiye'de farklı şehirlerde ve üniversitelerde okumaktadırlar. Çalışmada, gerek araştırmacının maddi ve zamansal kısıtlıkları, gerekse Türkiye'de şehir başına düşen üniversite sayısı açısından ilk iki sırada yer alan ve Çinli öğrencilerin de sayıca daha yüksek olduğu Ankara ve İstanbul ile evrenin sınırlandırılması düşünülmüştür. Ancak daha sonra Çinli öğrencilerin sayıca az olduğu şehirlerde okuyan Çinli öğrencilerin farklı deneyimleri olacağı düşüncesi ile Çinli öğrenci sayısının görece olarak daha az olduğu Antalya, Sakarya ve Konya'daki Çinli öğrenciler de çalışma kapsamına dahil edilmiştir. Böylece araştırmanın evrenini İstanbul, Ankara, Antalya, Sakarya ve Konya'da yükseköğretime devam eden Çinli öğrenciler oluşturmuştur.

Katılımcıların belirlenmesi aşamasında ise amaçlı ve kartopu örnekleme teknikleri kullanılmıştır. Bu bağlamda bursiyer olma ve kendi imkanları ile Türkiye'de eğitim almadan kaynaklı deneyim farklılıkları olabileceği düşüncesi üzerinden Çinli öğrencilerden bursiyer olan ve kendi imkanları ile Türkiye'ye gelen Çinli öğrencilere ulaşılması hedeflenmiştir. Araştırmacılardan birinin Türkiye'ye eğitim amaçlı gelen Çinli öğrenci olması, katılımcılara ulaşılması için ilk hareket noktası olmuş ve ilk olarak bu araştırmacının YTB bursiyeri toplantısından ya da üniversiteden tanıdığı Çinli öğrencilere iletişime geçilmiştir. Araştırmaya katılmayı gönüllü olarak kabul eden Çinli öğrenciler ile görüşme yapılmıştır. Daha sonra kartopu örnekleme ile bu öğrencilerin yönlendirdikleri diğer Çinli öğrencilere ulaşılmıştır. Ayrıca Çinli öğrenciler arasında iletişim sağlayan WeChat üzerinden, çalışmaya ilişkin bilgi paylaşılmış ve Çinli öğrenciler çalışmaya katılmaya davet edilmişlerdir. Dijital platform üzerinden daveti kabul eden öğrencilerle de görüşme yapılarak toplam 30 öğrenciden veri toplanmıştır. Görüşmeler tekrara düştüğünde, veri doyumu sağlandığında görüşmelere son verilmiştir. Ancak, görüşme yapılan öğrenciler arasında YTB bursiyeri olan ve kendi imkanı ile gelenler olmasına rağmen Çin bursu ile gelen öğrenci olmadığı için bir süre daha bu öğrencilere de ulaşmak amacı ile veri toplama süreci devam etmiştir. Gerek dijital platformdaki paylaşımlarla, gerek araştırmacının görüşme yaptığı Çinli öğrencilere Çin bursu ile gelen Çinli öğrenci tanıyıp tanımadıkları sorulmasına rağmen Çin bursu ile gelen öğrencilere ulaşılabilmiş ve veri toplama aşamasında son verilmiştir.

Veri Toplama ve Analiz Süreci

Bu nitel çalışmada veri toplamak için yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme soruları öğrencilerin eğitim göçü, Türkiye'deki yeni yaşamları,

kültürel, sosyal ve akademik yaşama entegrasyonları, dijital platformların yaşamlarındaki yeri ve gelecek beklentilerinden oluşmaktadır. Hazırlanan görüşme formu için Hacettepe Üniversitesi Senatosu Etik Komisyonundan 16 Nisan 2019 tarih ve 35853172-300 sayılı yazı ile gerekli izin alınmış ve sonrasında veri toplama sürecine geçilmiştir.

Türkiye'deki Çinli öğrencilerin sayısı azdır² ve bu öğrencilere ulaşmak oldukça zordur. Ancak araştırmacılar birinin Çinli uluslararası öğrenci olması Çinli öğrencilere ulaşmasını kolaylaştırmıştır. Ayrıca günümüzde internet ve iletişim teknolojisinin yarattığı iletişim ortamının bir sonucu olan Türkiye'deki Çinli öğrencilerin buldukları dijital ağlar da öğrencilere ulaşılmasını kolaylaştırıcı bir faktör olmuştur. Çalışma kapsamında ilk olarak Çinli araştırmacının YTB ve TÖMER'den tanıdığı Hacettepe Üniversitesi, Ankara Üniversitesi ve Hacı Bayram Veli Üniversitesi'nde okuyan Çinli öğrencilerle görüşme yapılmıştır. Daha sonra bu öğrencilerin yönlendirmesi ile diğer öğrencilere ulaşılmıştır. Sosyal medya üzerinden Çinli öğrencilerin bulunduğu dijital platformlar (WeChat) aracılığı ile ulaşılan Çinli öğrencilerle de görüşmeler yapılmıştır. Çalışma kapsamında verilerde tekrar oluşup yeni veri gelmediğinden emin olduğunda bir başka ifade ile veri doyumuna ulaşıldığında görüşmelere son verilmiştir. Bu kapsamda Ankara'dan 20, İstanbul'dan 5, Konya'dan 2, Sakarya'dan 1 ve Antalya'dan 2 öğrenci olmak üzere toplam 30 Çinli öğrenci ile görüşme yapılmıştır. Görüşmelerden bir kısmı yüz yüze bir kısmı ise internet üzerinden katılımcıların izinleri alınarak görüntülü görüşmeler şeklinde yapılarak kayıt altına alınmıştır. Görüşme sonrasında görüşmelerin transkripsiyonu yapıp veriler Maxqda programına aktarıldıktan sonra internetten yapılan görüntülü görüşme kayıtları ve ses kayıt cihazı kayıtları imha edilmiştir.

Verilerin analiz aşamasında yapılan görüşmelerin tamamı Microsoft Word belgesine aktarılmış ve MAXQDA 12 nitel analiz programında veri analizi yapılmıştır. Verilerin analizi için ampirik fenomenolojinin veri analiz sürecine uygun olarak önce açık kodlama yapılmıştır. Katılımcıların söylemleri doğrudan temalaştırılmış ve buna ilişkin alt temalar oluşturulmuştur. Daha sonra katılımcıların söylemleri benzer ve farklılıklar üzerinden eksen kodlama ile birleştirilmiştir. En son aşamada ise alana ilişkin teoriler ve literatür üzerinden temalar yeniden gözden geçirilmiş ve bunlara uygun olanlar ilgili literatürde geçtiği şekli ile isimleştirilerek temaların son düzenlemesi yapılmıştır.

Fenomenolojik çalışma kapsamında verilerin analizinde bu son aşama son derece önemlidir. Bu aşama elde edilen verilerin alanla ne kadar benzer ya da farklı olduğunu ortaya konup, elde edilen sonuçlar üzerinden bir modelleme yapılmaktadır (Aspers, 2009). Bu bağlamda çalışmada fenomenolojik analiz süreçleri gerçekleştirilip, elde edilen sonuçlar üzerinden Çinli öğrencilerin kültürel, sosyal ve akademik entegrasyonlarında dijital platformların yerine ilişkin bir modelleme yapılmıştır.

2 Türkiye'deki Çinli uluslararası öğrencilerin sayısı ise 2017-2018 akademik yılında 262 olup, Türkiye'deki uluslararası öğrenciler içinde 10. sırada yer almaktadır (Millî Eğitim İstatistikleri, Örgün Eğitim 2017/18).

Bulgular kısmında katılımcı ifadelerine örnek verilirken, katılımcıların kimlik bilgilerini gizli tutmak için katılımcılara K1, K2 şeklinde kod isimler verilmiştir. Aşağıda çalışmanın katılımcılarına ilişkin genel özellikler Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1. Katılımcıların Özellikleri

Kod isim	Statü	Yaş	Cinsiyet	Üniversite	Bölüm	Burs Durum	Geldiği Tarih
K1	Doktora	31	Kadın	Hacettepe	Sosyoloji	YTB	2016
K2	Lisans	20	Kadın	Ankara	İlahiyat	Diyanet Bursu	2018
K3	Yüksek Lisans	25	Kadın	Hacı Bayram Veli	Türk Dili ve Edebiyatı	YTB	2018
K4	Lisans	24	Erkek	Hacettepe	İngiliz Dil Bilimi	Kendi imkânı	2014
K5	Yüksek lisans	25	Kadın	Hacettepe	İşletme	YTB	2016
K6	Doktora	30	Kadın	Hacettepe	Türkiyat Araştırmaları	YTB	2016
K7	Yüksek Lisans	30	Kadın	Hacettepe	İletişim	YTB	2016
K8	Lisans	23	Kadın	Ankara	Bilgisayar Teknoloji ve Öğretim	Kendi imkânı	2014
K9	Yüksek Lisans	24	Kadın	Hacı Bayram Veli	Finans	YTB	2018
K10	Yüksek Lisans	32	Kadın	Ankara	İktisat	YTB	2015
K11	Yüksek Lisans	27	Kadın	Hacettepe	Türkiyat Araştırmaları	YTB	2015
K12	Doktora	30	Kadın	Marmara	Sosyoloji	YTB	2014
K13	Yüksek Lisans	24	Kadın	Sakarya	İnsan Kaynakları	YTB	2017
K14	Lisans	22	Kadın	Ankara	Gazetecilik	YTB	2015
K14	Lisans	22	Erkek	Akdeniz	Turizm yönetimi	YTB	2016

K16	Yüksek Lisans	28	Kadın	Ankara	Gazetecilik	YTB	2013
K17	Yüksek Lisans	23	Kadın	Ankara	Türkçe	Kendi imkânı	2018
K18	Lisans	23	Kadın	Hacı Bayram Veli	Türk Dili ve Edebiyatı	YTB	2014
K19	Lisans	23	Kadın	Ankara	Gazetecilik	YTB	2014
K20	Lisans	20	Kadın	İstanbul	Turizm yönetimi	YTB	2017
K21	Doktora	33	Erkek	Hacettepe	Türk dili	YTB	2015
K22	Yüksek Lisans	26	Kadın	Marmara	Uluslararası Ticaret	YTB	2016
K23	Lisans	21	Erkek	Selçuk	Gazetecilik	YTB	2017
K24	Yüksek Lisans	27	Erkek	Akdeniz	Turizm yönetimi	YTB	2016
K25	Lisans	20	Erkek	Hacı Bayram Veli	Uluslararası Ticaret	YTB	2017
K26	Lisans	20	Kadın	Ankara	İlahiyat	Diyanet Bursu	2017
K27	Lisans	20	Kadın	İstanbul	Gazetecilik	YTB	2017
K28	Lisans	21	Kadın	İstanbul Aydın	Türk Dil Edebiyat	YTB	2017
K29	Yüksek Lisans	25	Erkek	Selçuk	Uluslararası ilişkiler	YTB	2018
K30	Lisans	20	Erkek	Ankara	Uluslararası İlahiyat	Diyanet Bursu	2018

Bu araştırmada 8 erkek ve 22 kadın öğrenci olmak üzere toplam 30 Çinli öğrenci ile görüşme yapılmıştır. Katılımcılardan özellikleri Tablo 1'de verilmiştir. Katılımcı öğrencilerin Türkiye'ye gelmeden önce Türkçe bilme durumları konusunda ise 26 katılımcının Türkiye'ye gelmeden önce Türkçeyi hiç bilmediği, 4'ünün ise gelmeden önce Türkçeyi iyi derecede bildikleri öğrenilmiştir.

Araştırma Soruları

Türkiye'ye eğitim amaçlı gelen Çinli öğrencilerin entegrasyonlarında dijital platformların yeri konusunda yapılan bu çalışmanın araştırma soruları şu şekildedir:

- Türkiye'deki uluslararası Çinli öğrencilerin kültürel ve sosyal entegrasyonlarında dijital platformların yeri nedir?
- Türkiye'de okuyan Çinli öğrencilerin akademik yaşamlarında dijital platformların yeri nedir?

Bulgular

Kültürel Entegrasyon ve Dijital Platformlar

Çalışma kapsamında görüşülen Çinli öğrencilerin kültürel entegrasyonları konusunda elde edilen veriler katılımcıların deneyimleri ve ifadeleri üzerinden “Türkçe öğrenme”, “kültürel faaliyetlere katılım”, “yemek kültürü” ve “Türkiye’de Yaşanan Kültür Şoku” şeklinde dört kategori altında toplanmıştır.

Türkçe Öğrenme

Çalışmaya katılan Çinli öğrenciler için Türkiye’ye geldikten sonra ilk ve en önemli şey Türkçe öğrenilmesidir. Katılımcılardan dördü gelmeden önce Türkçe bildiğini, yirmi altısı ise bilmediğini belirtmiştir. *YTB burslu öğrencilerin Türkiye’ye geldikten sonra Türkçe Öğretim Merkezi’nde [TÖMER] 8 aylık Türkçe hazırlık dersine katılması* zorunludur. Bu kursu tamamladıktan sonra öğrenciler bölümdeki eğitimlerine başlayabilmektedirler. Katılımcıların ifadelerine göre, yabancı öğrenciler TÖMER’de Türkçenin telaffuz, dilbilgisi, okuma, yazma ve konuşma kurallarını sıfırdan öğrenmeye başlamaktadırlar. Fakat TÖMER’deki eğitim sadece 8 ay sürmektedir ve çalışmaya katılan Çinli öğrenciler bölümlerinde birinci dönemde eğitime başladıklarında, Türkçeleri zayıf olduğu için zorluk yaşadıklarını belirtmişlerdir. Bunun yanı sıra katılımcılar Türkçe öğrenirken bazı konularda özellikle zorluk yaşadıklarını belirtmişlerdir. Katılımcılardan 13’ü Türkçe dilbilgisinde, 10’u Türkçe kelimelerde, 7’si Türkçe telaffuzda, 3’ü dil açısından ders ve ödev yapmada ve 1’i de atasözlerinde zorlandığını belirtmişlerdir. Bu bulgulardan çalışmaya katılan Çinli öğrenciler arasında Türkçe öğrenmede en büyük sorunun Dilbilgisi zorluğu olduğu görülmektedir. Bu konudaki deneyimlerini K5: “Üniversitede en zor şey dil. Dil konusunda dilbilgisi beni zorladı. Şimdi hala çok iyi olmadı, ilerlemeye devam ediyor, ama çok iyi değil.” sözleri ile anlatmıştır.

Yetersiz Türkçe kelimeler de Çinli öğrenciler için bir başka zorluk alanı oluşturmaktadır. Bu konuda zorluk yaşayan katılımcılardan K16: “Yeterli kelime yok, bazen bir şey anlatırken Türkçe kelime bilmediğim için vazgeçiyorum. Türkçe yeni başladığım için hep kelimeleri de yeniden ezberlememiz lazım, bu çok zor bir şey ” demiştir.

Özellikle derslerde ve ödev yaparken Türkçe konusunda sorun yaşadığını belirten katılımcılardan K8: “Bölümde dersim başladıktan sonra, ilk dönemde Türkçem yetmediği için dersleri bazen hiç anlamadım, her dersten önce ders kitaplarımı çok okuyordum, dersim için hazırlanıyordum.” sözleri ile yaşadıklarını anlatmıştır. Türkiye’ye gelmeden önce

Türkçe bildiğini belirten katılımcılar da yine de dilbilgisi konusunda sıkıntılar yaşadıklarını belirtmişlerdir.

Türkçe öğrenmede ve geliştirmede dijital platformların yeri konusunda ise katılımcıların daha çok sosyal medya üzerinden Çinli öğrencilerle iletişim kurdukları ve Çince sitelerde daha çok zaman geçirdikleri için dijital platformların katkısının son derece düşük olduğu görülmektedir. Katılımcıların dijital platformlardan Türkçeyi öğrenme konusunda faydalanmalarının sadece Türkiye'ye ilk geldiklerinde, TÖMER'de aldıkları dil eğitimi sırasında Türk dizileri ve Türkçe kitapları dijital platformlar üzerinden takip etme şeklinde olduğu görülmüştür. Türkçe öğrenirken görel olarak diğer katılımcılara göre daha az zorluk yaşadığını belirten K11 Türkçe öğrenme sürecini şu sözlerle açıklamıştır:

“Türkçemiz TÖMER’de sıfırdan öğrenmeye başladık... Alfabeden itibaren yeni öğreniyorduk, TÖMER’deki Türkçe öğretme sistemi kapsamlıdır, o yüzden bana çok zorlandığı bir şey çıkmadı. Türkçe iyi öğrenmek için ben Türkçe kitabı okudum ve dizi izledim. Örneğin TÖMER’deyken ben internette ‘Baba Candır’ bu dizi izledim. Bunun Türkçe dilenme ve yazma için çok faydalı.”

Türkiye’deki Kültürel Faaliyetlere Katılım

Çalışmanın katılımcısı Çinli öğrenciler boş zamanlarını genellikle yine Çinli öğrencilerle geçirdiklerini ve sosyal /kültürel etkinliklere katılımlarını da yine daha çok Çinli öğrencilerle birlikte gerçekleştirdiklerini belirtmişlerdir. Bunun yanı sıra kimi zaman da bazı etkinliklere/ faaliyetlere tek başlarına katıldıklarını da belirtenler olmuştur.

Katılımcılara, Türkiye’deki geleneksel ve kültürel uygulamalara katılıp katılmadıkları sorulduğunda ise çok sık olmasa da çeşitli faaliyetlere katıldıklarını belirtmişlerdir. Bunlar, ebru dersi almak (7 kişi), Ramazan ayında iftara katılmak (6 kişi), sergiye gitmek (5 kişi), tiyatroya gitmek (3 kişi), yerel düğüne katılmak (3 kişi), çini tasarım, damla dersi ve cam kursuna gitmek (3 kişi), Mevlana Şeb-i Aruz törenine katılmak (1 kişi), bağlama dersi almak (1 kişi), türkü dinlemek (1 kişi) ve Osmanlıca ders almak(1 kişi) şeklindedir. Katılımcılar bu faaliyetlere ilişkin bilgi alma ve bunlara katılmak için organizasyon işlerini ise daha çok dijital platformlar üzerinden yapmaktadırlar. Özellikle YTB’nin iletişim ağı ve Çinli öğrenciler arasındaki iletişim kanalı olan WeChat gibi platformlar bu konuda aktif kullandıkları dijital platformlardır.

Çalışmaya katılan Çinli öğrencilerin Türk kültürüne ilişkin en fazla katıldığı faaliyet ebru dersidir. Ankara ve İstanbul’daki YTB ofisinde uluslararası öğrencileri için her dönem çeşitli ders ve kurs düzenlendiğini, bu nedenle de ebru kursa erişimlerinin kolay olduğunu belirten yedi katılımcıdan K1, bu konudaki düşüncelerini şu sözlerle ifade etmiştir:

“İki buçuk senedir Ebru dersi aldım. Aslında bu YTB tarafından düzenlenen bir ders, YTB’de yabancı öğrenciler için her sene farklı ders hazırlanıyor ve ilan ediyor. Daha sonra da Türkiye Cumhuriyeti Kültür Bakanlığı tarafından hazırladığı Ebru dersine katıldım. Şimdi bıraktım.”

Çinli öğrencilerin ebru dersinden sonra en fazla katıldıklarını belirttikleri faaliyet ise altı kişi ile iftara katılmadır. Hem Müslüman olan hem de Müslüman olmayan Çinli öğrenciler iftara katılmışlardır bunlardan Müslüman olan K21 ramazan ayındaki deneyimlerini,

“Ramazan ayındaki konserler, iftarlara gittim. Böyle din hakkındaki faaliyetlerle Türkiye’de sık sık karşılaştım. Örneğin bu sene ben arkadaşımın evinde kalıyoruz, o yüzden Ramazan ayında ben diğer arkadaşımı eve daveti ettim ve onlar için iftar yaptım.”

şeklinde anlatırken, Müslüman olmayan ve iftarın ne olduğunu ilk kez Türkiye’de öğrenen K16 ise düşüncelerini “Din ve siyaset konferansına katıldım. Türk arkadaşlarım beni davet ettiler. İftara da katıldım, buraya gelmeden önce ben iftar hiç bilmiyorum.” sözleri ile ifade etmiştir.

Yemek Kültürü

Çalışmaya katılan Çinli öğrencilerin Türkiye’deki yemek kültürü ve buna alışma konusundaki düşüncelerine ilişkin veriler analiz edildiğinde üç temaya ulaşılmıştır. Bunlar Türk yemeklerine alışma zorluğu (12 kişi), yemekhanedeki yemeklerin güzel olmaması (8 kişi) ve kaldıkları yurtlarda yemek pişirme imkânlarının olmamasıdır (1 kişi).

Çin ve Türkiye arasında yemek kültürü çok farklıdır ve Türkiye’ye yeni gelen Çinli öğrenciler için bu yeni yemek kültürüne uyum sağlamak yeni ülkedeki yaşama kültürel entegrasyon açısından aşılması gereken zorluklar arasında yer aldığı söylenebilir. Ancak yine de dokuz katılımcının yemek konusunu sorunlu bir alan olarak görmemesi de çalışmanın bulguları açısından önemlidir. Türkiye’deki yemeklere alışma konusunda sıkıntı yaşadığını belirten katılımcılardan K2 “...Örneğin peynir, zeytin gibi yemem hala. Ben gelirken bizim hazır yemekleri getirdim, bazen yemekhane yemek istemezsem, ben onları yerim.” derken, K1 Türk yemekleri daha etli olduğu için buna alışamadığını “...Türk yemekleri daha etli gibi hissediyorum. Ben şimdi hala Türk yemekleri alışamadım. Ben çeşitli sebzeler seviyorum.” sözleri ile belirtmiştir. Türk yemeklerine alışamadığı için zayıflayan öğrenci K15 ise “Yemek konusunda çok sıkıntı yaşadım... İlk 3 ayda ben hemen zayıfladım. Simdi ara sıra Türk yemeği yemeye gidiyorum” sözleri ile yaşadıklarını anlatmıştır.

Çinli öğrenciler Türkiye’ye geldikten sonra genelde yurttan kalmaktadırlar. Türkiye’de çoğu yurttan yemekhane bulunmaktadır, fakat yurtlarda öğrencilerin kendilerinin yemek pişirecekleri alan sadece bazı yurtlarda bulunmaktadır. Katılımcılar da bu hususlara dikkat çekerek özellikle yemekhane yemeklerinin güzel olmamasının onlar için önemli bir sorun olduğunu belirtmişlerdir.

Türkiye’deki Yeni Yaşam Kurma Sürecinde Yaşanan Kültürel Şoku ve Bunun Telifisinde Dijital Platformlar

Katılımcılara Türkiye’de onları en çok şaşırtan şeyin ne olduğu sorulduğunda, görüşülen Çinli öğrencilerin 15’i Türkiye’de onları en çok şaşırtan hatta şok eden şeyin kadınların sokakta sigara içmesi olduğunu belirtmişlerdir. Sigara kullanımının Çinli kadınlar arasında nadirden görülmesi ve özellikle inancı gereği başı kapalı Müslüman kadınların herhangi bir

yerde sigara içme ihtimalinin çok düşük olması nedeni ile Türkiye’de başı açık ya da kapalı Müslüman kadınların sokakta, okulda sigara içmesi durumunun onları çok şaşırttığını belirtmişlerdir. K17 bu konudaki kültür şokunu şu sözlerle ifade etmiştir:

“Türkiye’de sigara içen insan çok var, çok yaygın ve normal. Hatta kapalı kızlar ve teyzeler de var. Ama Çin’de kızlar sigara içerse biraz kötü anlamı var. Sigara içen kapalı kadınlar Çin’de hiç görmedim.”

Katılımcılar zamanla Türkiye’deki bu duruma alıştıklarını ve artık bu durumun dikkatlerini eskisi kadar çekmediğini de belirtmişlerdir. Katılımcıların Türkiye’de çok şaşırdıkları bir diğer husus ise Türkiye ile ilgili değildir ama Çin’de gözlemlene şansının olmadığı, Türkiye’de karşılaştıkları Çinli Müslümanların varlığı olmuştur. Türkiye’ye Çin’den gelen ve Müslüman olmayan öğrenciler, eğitim için gelen Çinli Müslüman öğrencilerle tanıştıklarında bir şok yaşadıklarını, hatta bazıları Türkiye’ye gelmeden önce Çin’de Müslümanların varlığından haberdar olmadıklarını belirtmişlerdir. Türkiye’deki eğitimleri sayesinde Çinli Müslümanların varlığından haberdar oldukları ve yaşam biçimlerinin onlar için çok şaşırtıcı olduğunu ifade etmişlerdir.

Sosyal Entegrasyon ve Dijital Platformlar

Yabancı ülkelerde eğitim alma sürecinde kurulan sosyal ilişkiler gerek gündelik yaşamda gerekse akademik yaşamda karşılaşılan zorluklarla mücadelede yardımcı olabilmekte ve yeni ülkedeki yaşama entegre olmayı kolaylaştırabilmektedir. Bunun yanı sıra geride kalan aile ile iletişimin bir şekilde devam etmesi de özlem ve stresi azaltarak yeni yaşama entegre olmayı kolaylaştırabilmektedir. Bu bağlamda çalışma kapsamında Çinli öğrencilerin sosyal ilişkileri konusunda toplanan veriler sosyal entegrasyon açısından iki kategori altında değerlendirilmiştir. Bunlar Türkiye’deki sosyal ilişkiler ve geride kalan aile ve arkadaşlarla ilişkiler şeklindedir.

Türkiye’deki Sosyal İlişkiler ve Dijital Platformlar

Katılımcılar Türkiye’deki sosyal ilişkilerinin, yurt ve sınıf arkadaşları, TÖMER’deki yabancı uyruklu arkadaşlar ve Çinli arkadaş ağlarından oluştuğunu belirtmişlerdir. Bu kapsamda elde edilen temalar Şema 1’de verilmiştir.



Şema 1. Türkiye’deki Çinli Öğrencilerin Sosyal İlişkileri(Arkadaş ağları)

Katılımcılar, Şema 1’de temalar halinde sunulan Türkiye’de yeni arkadaş edinme sürecinde ilk olarak, Türkiye’ye ilk geldiklerinde dil öğrenmek için TÖMER’e gittikleri için ilk sosyal ilişkilerinin de TÖMER’deki yabancı uyruklu öğrenciler ile olduğunu belirtmişlerdir. Bu öğrenciler daha çok dünyanın dört bir yanından gelen uluslararası öğrencilerdir. İlk arkadaşlarının TÖMER’de olduğunu K10: “İlk senedeyken TÖMER’deki arkadaşlarının çoğu, diğer yabancı öğrencilerden oldu, o yüzden daha fazla yabancı arkadaşımla zaman geçirdim” derken, K23: “TÖMER’de yabancı arkadaşlar vardı ama şimdi onlarla sık sık görüşmüyoruz” demiş ve TÖMER’deki dil kursu sonrasında arkadaşlıklarının daha çok Çinli öğrencilerle devam ettiğini belirtmiştir.

Katılımcılar, Türkiye’deki sosyal ilişkilerinde (arkadaş ağlarında) ikinci olarak, TÖMER’de yabancı öğrencilerle ilk temas ve arkadaşlıklarının yanı sıra yine TÖMER’de tanıştıkları Çinli öğrencilerle de arkadaşlık yaptıklarını belirtmişlerdir. Türkiye’deki eğitimleri boyunca hem sayıca hem de görüşme sıklığı açısından Çinli arkadaşları ile sosyal ilişkilerinin, TÖMER’de tanıştıkları diğer yabancı öğrenciler ya da sınıf ve yurtlarda tanıştıkları Türk arkadaşlarından daha yoğun olduğunu ifade etmişlerdir.

Katılımcıların tamamı, Çinli öğrencilerin Türkiye’deki diğer Çinli öğrencilerle tanışma, onlardan destek alma ve arkadaş çevresi kurmasının iki yolu olduğunu belirtmişlerdir. Bunlardan ilki Çin’de en yaygın kullanılan dijital bir iletişim yazılımı olan WeChat’ın yardımıyla Çinli öğrencilerle iletişim kurmadır. Türkiye’ye gelecek öğrenciler Türkiye hakkında bilgi edinmek için Türkiye’ye gelmeden önce, Türkiye’de okuyan Çinli öğrencilerden WeChat’ten bilgi alıp, onlarla internette iletişim kurmaktadırlar. Çinli öğrenciler Türkiye’deki öğrencilerle iletişim kurmak, bilgi sağlamak ve yardım etmek/almak için Türkiye’deki Çinli öğrenciler için de bir WeChat grubu oluşturmuşlardır. Bir başka ifadeyle gerek daha önce Türkiye’de eğitim almış ve bir başka ülkeye ya da Çin’e geri dönmüş öğrenciler, gerekse Türkiye’de hala eğitimine devam eden öğrenciler tarafından katkı sağlanan ve Türkiye’deki Çinli öğrenciler için ilk iletişim noktası WeChat Çinli öğrencilerin sosyal ilişkileri açısından son derece önemli bir yere sahiptir. Katılımcıların tamamı Çinli öğrencilerle bu şekilde tanıştıklarını, zorlandıkları konularda yardım aldıklarını ve çeşitli faaliyetlere birlikte katıldıklarını belirtmişlerdir. Bu konudaki deneyimlerini K5 şu sözlerle ifade etmiştir.

“Çinli arkadaşlarımı, WeChat’te (internet yolu ile) Türkiye’deki Çinli öğrenci grubundan tanıdım. Aslında buraya gelmeden önce, bu bursu bilen kişilerden WeChat ile haber ve yardım alıyordum. Sonra onlardan diğer arkadaşlarının WeChat iletişim bilgilerini aldım. Buradaki arkadaşlarımla bu şekilde bir ilişki ağı oldu, böylece buradaki öğrencilerle birbirimizi tanıyoruz.”

Katılımcılar yeni gelen öğrenciler için karşılama/ buluşma organizasyonları da yaptığını ve bunun için de yine WeChat ya da diğer dijital platformların kullanıldığını belirtmişlerdir. Bu konuda K16 şunları söylemiştir:

“Çinli arkadaşlarla sosyal medya üzerinden anlaşarak, beraber Çin lokantasına, Çin büyükelçilik faaliyetlerine ya da gezmeye giderken birbirimizle tanıştık. Genelde yeni

gelen Çinli arkadaşımız varsa, Ankara'daki Çinli öğrencilerle, onlarla buluşma görüşmesi yapıyoruz, Çin yemekleri yemeye gidiyoruz...”

İkinci yöntem ise ortak arkadaşlar yolu ile tanışma bir başka ifade ile Çinli arkadaşlarının arkadaşları ile tanışma şeklindedir. Katılımcıların tamamı zamanının çoğunu Çinli arkadaşları ile geçirdikleri için, onların arkadaşları da aynı ortama geldiğinde onlarla da tanışarak Çinli arkadaş ağlarının genişlediğini belirtmişlerdir. K1 zamanının çoğunu Çinli arkadaşlarla geçirdiğini ve bu sayede yeni Çinli arkadaşlar da edindiğini şu sözlerle ifade etmiştir:

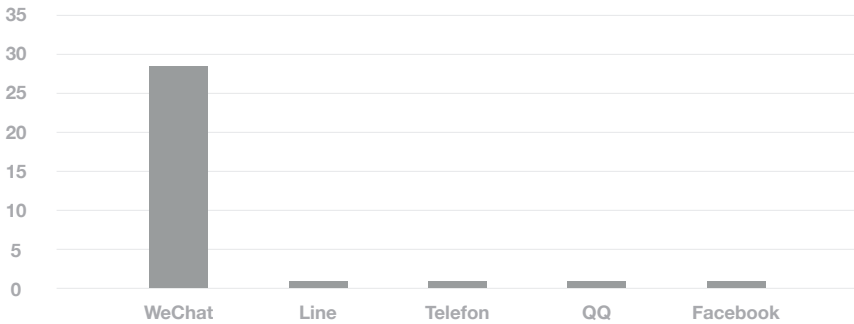
“Çinli arkadaşlarımla daha çok zamanı beraber geçiriyoruz. Örneğin diğer şehre giderken genelde Çinli arkadaşımınla gidiyoruz. Çünkü aynı yerden geldiğimiz için genel alışkanlığımız benzerdir, o yüzden beraber yola çıkarken daha iyi anlaşıyoruz.”

Şema 1'de belirtilen, Türkiye'de yeni arkadaş edinme sürecindeki son tema ise Türkiye'deki yurt ve sınıf arkadaşlarıdır. Çalışmaya katılan Çinli öğrencilerin tamamına yakını Türkiye'de yurt ve sınıf arkadaşları ile de sosyal ilişkilerinin olduğunu belirtmişlerdir. Katılımcılar gerek yurttan, gerekse sınıflarındaki Türk ve diğer yabancı öğrencilerle iletişim kurduklarını ancak bunun Çinli arkadaşlarla kurdukları kadar güçlü ve yoğun bir ilişki olmadığını belirtmişlerdir. K18: “Sınıfta ve yurttan Türk arkadaşlarım çok... ama dışarıda daha çok Çinli arkadaşlarımla zaman geçiriyoruz” demiştir. Türkiye'ye gelmeden önce Türkçe bilen K21 ise odasındaki Türk ve yabancı öğrencilerle iletişimi olduğunu hatta Türkçe bildiği için arada tercümanlık da yaptığını belirtmiştir.

“Bölümde Türk arkadaşlar var ama yurt ve oda arkadaşlarım daha fazla... Oda arkadaşlarımda yabancılar da var, ben Türkçe bildiğim için onlara sık sık tercümanlık yapıyordum, bu fırsat benim Türkçemi ilerletmek için de yardımcı oldu.”

Geride Kalan Aile ve Arkadaşlarla İlişkiler ve Dijital Platformlar

Katılımcılar, Türkiye'deki yeni yaşamlarında yeni sosyal ilişkilerin yanı sıra, geride kalan aile ve arkadaşları ile de sık sık görüştüklerini ve bunun yeni yaşamlarında onlara destek sağlayan bir başka iletişim ağı olduğunu belirtmişlerdir. Katılımcıların Çin'deki aile ve arkadaşları ile iletişim kurma şekline ilişkin bilgiler aşağıda “Şema 2: Çin’li Öğrencilerin Çin’deki Aile ve Arkadaşlarıyla İletişim Şekli” nde verilmiştir.



Şema 2: Çin’li Öğrencilerin Çin’deki Aile ve Arkadaşlarıyla İletişim Şekli

Çalışmaya katılan Çinli öğrencilerin tamamı, Çin'deki aileleri ve arkadaşları ile haftada 1 ile 3 defa sesli ve görüntülü görüşmeler yaparak görüştiklerini ve bunun daha çok WeChat üzerinden olduğunu ifade etmişlerdir. Telefon, Facebook, QQ ve Line ise çok nadir kullandıkları iletişim yoludur. Şema 2'den de görüldüğü üzere en çok kullanılan iletişim kanalı WeChat uygulamasıdır. K2 Çin'deki ailesi ve arkadaşları ile görüşmesini, "Genelde WeChat'te sık sık görüşürüz, ama haftada bir gibi de telefon arama (sesli ya da görüntülü) yaparım." diyerek belirtmiştir. Çalışmaya katılan Çinli öğrencilerin, Çin'deki aileleri ve arkadaşları ile haftada birkaç gün iletişim kurdukları, sadece 5 kişinin ailesi ile her gün temasa geçtiği görülmüştür. Katılımcıların tamamı, bu durumlarının sınıf ve yurttaki Türk arkadaşlarının, her gün sabah, öğlen ve akşam ailelerini aramaları ile çok farklı olduğunu belirtmişlerdir. Katılımcılar, Türk toplumunun duygularını doğrudan ifade etmekten hoşlandığını, Çinlilerin ise duygularını sınırlı yaşayıp, sınırlı ifade ettiklerini söylemişlerdir. K5 bu konudaki duygularını şu sözlerle ifade etmiştir:

"Türkler çok sıcakkanlı ve aşırı samimi. Onlar duygu ve fikirlerini direk anlatabilirler. Örneğin ben geçen hafta başka yere gittim, sonra geri döndüm, odama varırken oda arkadaşım bana 'ben sana sarılmak istiyorum' diye söyledi. Neden dedim, o "sadece seni özledim, sana sarılmak istiyorum.' dedi. Ama böyle şeyler bizde direk söylenmez."

Akademik Yaşama Entegrasyon ve Dijital Platformlar

Çalışmaya katılan Çinli öğrencilerin tamamına yakını Türkiye'deki akademik yaşamlarında en önemli sorunun TÖMER'de Türkçe öğrenme ile başladığını ancak özellikle sekiz aylık dil kursu sonrasında, bölümdeki derslere başladıklarında sorunların yoğunlaştığını belirtmişlerdir. Yine katılımcıların büyük kısmı için akademik yaşamlarındaki temel sorun Türkçelerinin yetersiz olmasıdır. Bu bağlamda katılımcılar akademik yaşamlarında sorun olan alan Türkçe'nin yetersiz olmasıdır. Buna ilişkin bulgular kültürel entegrasyon içinde Türkçe öğrenme alt başlığında verildiği için burada yeniden verilmeyecektir. Ancak akademik yaşamda başarılarını Türkçe düzeyinin etkilediği ve Türkçede zorlanma nedenlerinin ise Türkçede telaffuz zorluğu, Türkçe kelime yetersizliği, dilbilgisi zorluğu, ders ve ödevlerin fazlalığı ve atasözlerin zor olması olduğunu belirtmek bu noktada önemli. Katılımcılardan lisans öğrencileri her hafta derslerinin çok fazla olduğunu belirtmişlerdir. Çok fazla ödev ve okuma listesi olan ama Türkçesi yetersiz olan Çinli öğrencilerin ödevlerini yaparken iki kat vakit harcamak zorunda kaldıklarını K8:

"Bölümde dersim başladıktan sonra, ilk dönemde Türkçem yetmediği için dersi bazen hiç anlamadım, her ders önce ders kitaplarımı çok okuyordum, dersim için hazırlanıyordum. Ama öyle çalıştığımı için Türkçem gelişti ve derslerime yetiştim." sözleri ile ifade etmiştir.

K13 ise “Akademik Türkçem çok iyi olmadığı için makaleleri okurken çok zor oluyor. Her gün ödevim var, boş zaman çok az, istediğimin bir şey için zaman yok.” sözleri ile akademik yaşamlarında Türkçelerinin yeterli olmamasının, derslere ayırması gereken zamanın fazla olmasını, bunun da boş zaman faaliyetlerine yer bırakmaması durumunu ortaya koymaktadır.

Türkçe öğrenmede ve akademik alanda yaşanan zorluklar konusu Çinli öğrencilere sorulduğunda alınan cevaplar altı tema şeklinde “Şema 3. Türkçe Öğrenmede ve Akademik Alanda Yaşanan Zorluklar” altında sunulmuştur.



Şema 3. Türkçe Öğrenmede ve Akademik Alanda Yaşanan Zorluklar

Şema 3'te en çok belirtilen temalar Türkçenin dilbilgisinin ve telaffuzun zorluğunu ve bilinen Türkçe kelimelerin yetersiz olduğudur. Bu konuda K19 “Türkçede dil bilgisi en zor, ekler çok fazla. Atasözleri de zor, Türkler çok kullanıyorlar ama anlamak benim için çok zor.” sözleri ile yaşadıklarını anlatmıştır. K15 ise Türkçesi akademik yaşam için yeterli olmadığı, kelime bilgisi eksik olduğu için bölümdeki derslerde zorlandığını: “Bölümdeki dersler zordur, ama çok çalışarak yetişebildim... Hocalar çok zor sınav veriyorlar.” sözleri ile ifade etmiştir.

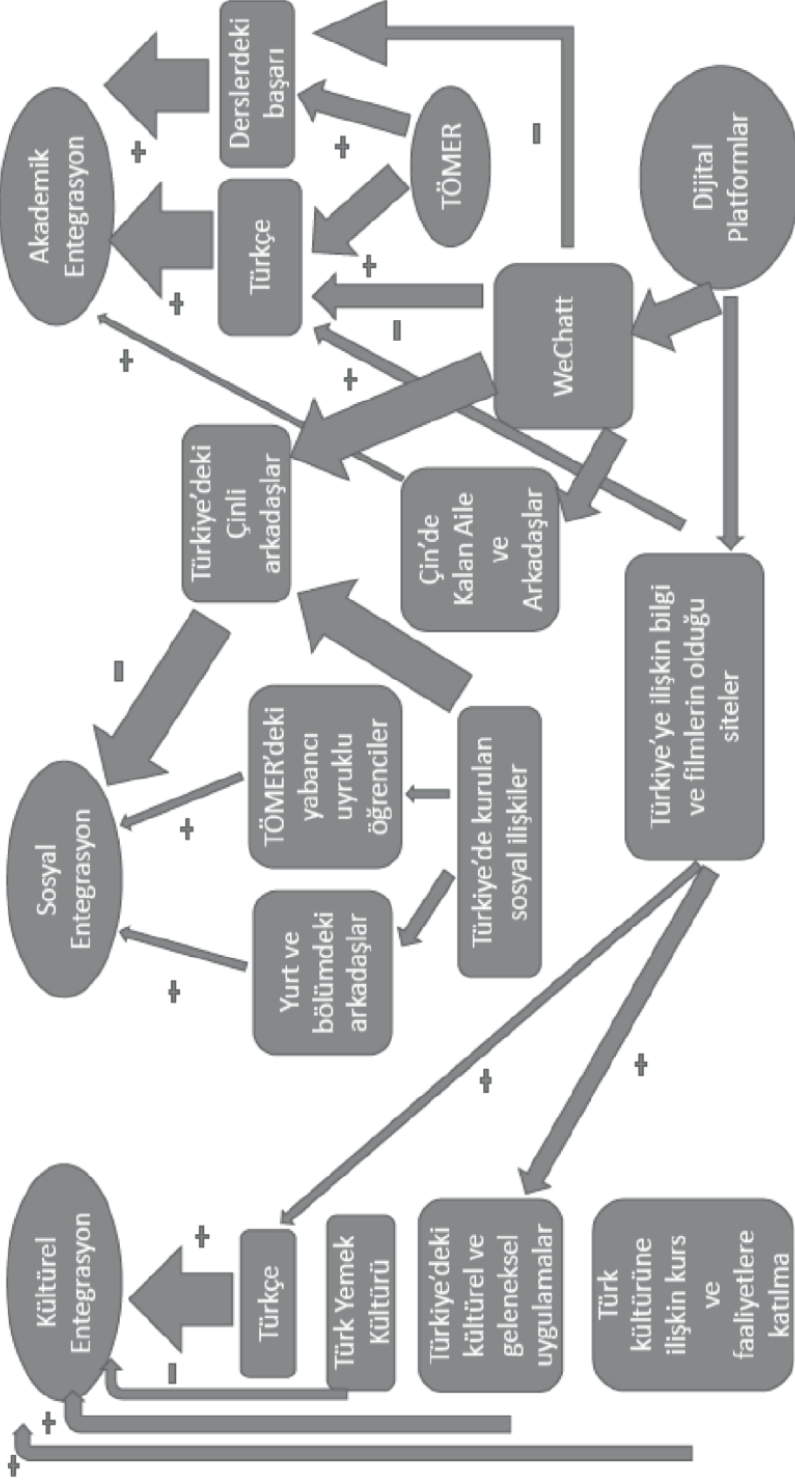
Sonuç ve Tartışma

Türkiye'ye eğitim amaçlı gelen Çinli öğrencilerin Türkiye'deki yeni yaşamlarında kültürel, sosyal ve akademik yaşama entegrasyonları ve bunda dijital platformların yeninin ele alındığı bu çalışmada, çalışmaya katılan Çinli öğrencilerin kısmen kültürel entegrasyon sağladıkları ve entegrasyon sürecinde dijital platformların katkısının düşük olduğu görülmüştür. Katılımcıların sosyal entegrasyonları ise kültürel entegrasyonlarından daha da düşüktür ve segrasyona yakındır bir başka ifade ile Çinli öğrenciler zamanlarının çoğunu Türkiye'deki Çinli öğrencilerle içine kapalı bir sosyal ilişki ağında geçirmektedirler. Bu arkadaş ağının kurulması ve devam ettirilmesini ise büyük oranda dijital platformlar sağlamaktadır. Çalışmaya katılan Çinli öğrenciler akademik yaşama büyük oranda entegrasyon sağlamışlardır. Akademik entegrasyona ilk yıl kısmen olumlu katkısı olan dijital platformların, sonraki yıllarda Türkçe dil gelişimini yavaşlatması açısından olumsuz

etkisi olduğu görülmüştür. Elde edilen sonuçlar bağlamında katılımcıların deneyimleri üzerinden “Çinli Öğrencilerin Kültürel, Sosyal ve Akademik Entegrasyonlarında Dijital Platformların Yeri” Modeli oluşturulmuştur (Bakınız Şema 4). Elde edilen sonuçlar ve modele ilişkin detaylar şu şekildedir.

Çalışmaya katılan Çinli öğrenciler kısmen kültürel entegrasyon sağlamışlardır ve dijital platformların buna ilk yıl kısmen katkısı olmuştur. Çin’den yeni gelen öğrencilerin Türkiye’de yaşadıkları sorunları ya da bilmedikleri konuları özellikle dijital platformlarda Türkiye’deki Çinli öğrencilerle ya da eğitimini tamamlayıp Çin’e dönmüş diğer Çinli öğrencilerle paylaştıkları ve onların deneyimlerinden faydalandıkları ve bunun kültürel entegrasyona katkı sağladığı görülmüştür. Bu, dijital platformların yeni geline ulkeye alışma ve kültürüne ilişkin bilgi edinme kanalı olarak dijital platformların etkili olduğu literatürle (Kim ve diğerleri, 2009; Lim ve Pham, 2015; Ren ve Mao, 2017) örtüşmektedir.

Şema 4. Çinli Öğrencilerin Kültürel ve Sosyal Entegrasyonlarında Dijital Platformların Yeri



Çinli öğrencilerin, Türk kültürünü tanıma konusundaki bir başka alan ise gerek dil gerekse Türk kültürü ile ilgili ders, kurs alma ya da çeşitli faaliyetlere/etkinliklere katılmadır. Ebru dersi alma, iftara katılma gibi Türk kültürüne ilişkin çeşitli kültürel etkinliklere ve kurslara katılan Çinli öğrencilerin Türk kültürüne ilgi duymaları ve öğrenmeye istekli olmaları bu konuda daha çok entegrasyona yakın bir durum sergiledikleri yönünde yorumlanabilir. Bu sonuçlar Snoubar (2017)'in yabancı öğrencilerin uluslararası öğrenciler için yapılan etkinliklere katılımının Türk kültürünü tanımada etkili olduğu sonuçları ile benzerdir. Bütün bu sonuçlar birlikte değerlendirildiğinde uluslararası öğrencilere yönelik YTB'nin Türk kültürünü tanıma amacı ile yapılan etkinlikler ve düzenlenen kursların Türk kültürünü tanıma bağlamında etkili olduğunu ve kültürel entegrasyona katkı sağladığını göstermektedir.

Kültürel entegrasyonun bir parçası olan Türkçe öğrenme konusunda ise Çinli öğrencilerin başlarda zorlansalar da sonrasında Türk dilini öğrendikleri ve kültürel entegrasyon sağladıkları görülmüştür. Özellikle ilk yıl TÖMER'de aldıkları eğitim ve bu eğitimi alırken dijital platformları dil öğrenme amaçlı kullanım süreçlerinde Türkçelerinin geliştiği görülmüştür. Ancak daha sonraki yıllarda sosyal medyada ağırlıklı olarak Çinli öğrencilerle olma durumunun, dijital platformların Türkçe öğrenimi konusundaki katkısını tersine çevirdiği görülmüştür. Bu sonuçlar Ustabulut ve Keskin (2020)'in TÖMER'de yabancı öğrencilerin Türkçe öğrenmelerinde sosyal medyanın bir amaç ekseninde kullanıldığında dil öğrenimine katkısı olabileceği yönündeki araştırma sonuçları ile benzerdir.

Araştırmada Türkçe öğrenme konusunda ulaşılan bir başka sonuç ise Çinli öğrencilerin Türkçe öğrenmede özellikle dilbilgisi ve kelimeler konusunda zorlandıkları ve bunu hala aşamadıklarıdır. Bu sonuçlar, Seyman ve Tok (2015)'ün yaptıkları durum çalışmasında yabancı uyruklu öğrencilerden iyi derecede Türkçe bilenlerin de hala dil kullanımında zorlandıkları sonuçları ile benzerdir. Yeni ülkedeki kültürel entegrasyonun bir diğer unsuru olan gündelik yaşama entegrasyon açısından çalışmaya katılan Çinli öğrencilerin Türkiye'deki yaşamlarına bakıldığında ise öğrencilerin özellikle yemek kültürüne uyum sağlayamadıkları anlaşılmıştır. Çin ve Türk beslenme kültürleri arasındaki farklar nedeniyle Türk yemek kültürüne uyum sağlayamadıklarını belirtenlerin oranı yaklaşık üçte birdir. Özellikle yemeklerdeki ve pişirme yöntemlerindeki farklılıklarından dolayı Çinli öğrenciler Türkiye'deki yemeklere uyum sağlayamadıklarını belirtmişlerdir. Ayrıca, yurttan kalan öğrenciler için, yemekhanedeki yemeklerin lezzetli olmaması bir sorun alanı oluşturmaktadır. Bu sonuçlar, Türkiye'deki uluslararası öğrencilerin yemek kültürü farkından dolayı Türk yemek kültürü ile sorun yaşamalarına ilişkin literatürdeki sonuçlar (Çöllü ve Öztürk, 2010) ile benzerlik göstermektedir.

Çalışmaya katılan Çinli öğrenciler sosyal entegrasyon açısından değerlendirildiğinde, Çinli öğrencilerin Türkiye'de kurulan sosyal ilişkiler ile Çin'de kalan aile ve arkadaşlarla sosyal ilişkilerden oluşan bir iletişim ağına sahip oldukları görülmüştür. Bu iki sosyal

iletişim alanı da daha çok dijital platformlar aracılığı ile devam ettirilmektedir. Çinli öğrencilerin Türkiye'deki sosyal ilişkileri ise üç ana arkadaş grubundan oluşmaktadır. Bunlar, TÖMER'deki yabancı öğrenci arkadaş grubu, Çinli arkadaş grubu ve yurt ile bölümdeki Türk arkadaş grupları. Yabancı öğrenciler ve Türk arkadaş grupları daha çok sınıftan ya da yurttan arkadaşlardan oluşmaktadır ve bunlarla sosyal iletişim sınırlıdır. Çinli öğrencilerin, duygusal paylaşımının yoğun olduğu ve zamanın büyük kısmını geçirdikleri arkadaşları ise Çinli arkadaş ağıdır. Çalışmaya katılan Çinli öğrencilerin Türkiye'deki yeni yaşamlarında diğer Çinli öğrencilerin bu kadar önemli ve baskın bir yeri olmasının nedeni ise yeni ülkede yaşanan zorluklarda yardım alma ve benzer kültüre sahip oldukları için onlarla birlikte sosyal aktivitelere katılma isteğidir. Aynı kimliğe sahip olan ve yeni ülkedeki yaşamlarında benzer sorunlar yaşayan Çinli öğrencilerin, yeni geldikleri ülkede daha çok Çinlilerle iletişim kurmaları durumu, literatürdeki uluslararası öğrencilerin daha çok kendi ülkesinden gelen öğrencilerle iletişim kurmaları yönündeki araştırma sonuçları (Cemalcılar ve diğerleri, 2005; Dalisay, 2012; Kim ve diğerleri, 2009; Li, 2017; Li and Tsai, 2015; Şahin Kütük ve diğerleri, 2018; Park ve diğerleri, 2014; Yu ve diğerleri, 2019) ile benzerdir. Çinli öğrencilerin Çinli arkadaşları ile daha güçlü bir iletişim içinde olmaları ve hemen hemen sosyal ilişkilerinin büyük kısmının bundan oluşması, sosyal entegrasyon açısından onların segrasyon modeline uygun olduklarını göstermektedir. Çinli öğrencilerle olan sosyal ilişkilerin gerek kurulma gerekse devam ettirilme şeklinde ise dijital platformlar son derece etkilidir. Özellikle Çinli öğrencilerin Türkiye'deki Çinli öğrencilerle WeChat grubu üzerinden arkadaşlık ağları kurdukları ve devam ettirdikleri saptanmıştır. Bu sonuç da literatürdeki (Kim ve diğerleri, 2009; Lim ve Pham, 2015) uluslararası öğrencilerin yeni ülkedeki sosyal ilişki kurma ve devam ettirmelerinde sosyal medyanın baskın derecede etkili olması sonuçları ile benzerdir. Ancak Çinli öğrencilerin sosyal medyayı yaygın şekilde yine Çinli bireylerle etkileşim için kullandıkları görülmüştür. Bu da sosyal entegrasyonlarını olumsuz etkilemektedir. Oysaki, Aksoy (2020)'un yaptığı çalışmada sosyal medyada farklı kültürlerden öğrencilerle iletişim kuran öğrencilerin daha yüksek oranda kültürlerarası arkadaşlık geliştirdikleri görülmektedir. Bu sosyal medya kullanımındaki bireysel tercihlerin aslında sosyal medyanın bir sosyal entegrasyon sağlama aracı olması noktasında ne kadar belirleyici olduğunu göstermektedir.

Çalışmaya katılan Çinli öğrencilerin akademik yaşama entegrasyonları konusunda ise ilk yıllarda çok zorluk yaşadıkları ancak sonraki yıllarda akademik yaşama büyük oranda entegre oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Akademik yaşama entegrasyonu zorlaştıran en önemli unsur Türkçenin yetersizliği ve akademik yaşamda dilbilgisi, telaffuz ve kelime yetersizliği nedeni ile dersleri anlama ve takip etmede yaşanan zorluktur. Dijital platformları akademik yaşama entegre olmak için sınırlı kullanan Çinli öğrencilerin, özellikle sosyal ilişkiler için Çinli öğrenciler arasında kullandıkları bir dijital platform olan WeChat'te sürekli Çince konuşmaları ve yazılmalarının Türkçelerinin gelişmesini olumsuz etkilediği görülmüştür.

Sonuç olarak, Türkiye'deki Çinli öğrencilerin kültürel entegrasyon düzeylerinin sosyal entegrasyon düzeylerinden yüksek olduğu, akademik yaşama ise görece olarak entegre oldukları görülmüştür. Çinli öğrencilerin daha çok Çinli öğrencilerle ve özellikle de dijital platformlar üzerinden kurdukları sosyal ilişkilerin sosyal entegrasyonlarını yavaşlattığı ve yine bu dijital platformlar üzerinden sürekli Çince konuşma nedeni ile Türkçelerinin gelişiminin yavaş olması ve bunun da akademik entegrasyonlarını olumsuz etkilediği görülmüştür. Bu olumsuzluğa rağmen Çinli öğrenciler zaman içinde istedikleri düzeyde olmasa da Türkçelerini geliştirmiş ve akademik yaşama entegre olmuşlardır. Çinli öğrencilere burs sağlayan ve özellikle iki ülke arasında bir köprü olmaları için çeşitli faaliyetlerle onların Türk kültürünü tanımasını hedefleyen YTB'nin, gerek Türk kültürünü öğrenme gerekse Türkçenin geliştirilmesi bağlamında dijital platformları aktif kullanması, Çinli öğrencilerin entegrasyon süreçlerine olumlu katkı sağlayacaktır.



Copyright © 2020 **Republic of Turkey Ministry of Youth and Sports**

<http://genclikarastirmalari.gsb.gov.tr/>

Journal of Youth Research • December 2020 • 8(Special Issue) • 119-122

ISSN 2147-8473

Received | 15 Sep 2020

Accepted | 11 Dec 2020

ANALYSIS / RESEARCH

EXTENDED ABSTRACT

The Place of Digital Platforms in Cultural, Social, and Academic Integration Processes of Chinese Students Living in Turkey

*Yulan Zhang**

*Birsen Şahin Kütük***

Introduction

This study used qualitative techniques to examine the place of digital platforms in cultural, social, and academic integration processes of Chinese undergraduate and graduate students in Turkey. The purpose of the study was to examine, through the experiences of Chinese students in Turkey, the cultural, social, and academic integration process of international students in a new country, known in the literature as educational migration, and the place of digital platforms in this process. Data were collected from 30 Chinese students through semi-structured interviews. The study found that although Chinese students achieved partial cultural integration, their social integration was lower than their cultural integration. Digital platforms were effective in helping them to learn about the host culture and to reduce culture shock in their host country. Chinese students received support from digital platforms to learn about their host culture when they first arrived in Turkey. Chinese students living in Turkey receive support from digital platforms for their daily problems or for issues about which they have no knowledge. Other Chinese students living in Turkey or Chinese students who have since returned to China have helped newly

* Hacettepe University, Faculty of Letters, Sociology Department, wszy11992@126.com, ORCID: 0000-0001-2345-6789

** Prof. Dr. Hacettepe University, Faculty of Letters, Sociology Department birsensahink@gmail.com, ORCID: 0000-0002-7822-7024

arriving Chinese students on digital platforms. These results are similar to other studies indicating that digital platforms contribute positively to students' acclimation to their host country and obtaining information about her culture. Not only did Chinese students take lessons and courses related to Turkish culture and language, they participated in various activities to gain greater knowledge of Turkish culture. Chinese students who attended various cultural activities and courses related to Turkish culture, such as marbling (ebru) lessons or attending *iftar* during Ramadan, were found to be more open to cultural integration. The food culture of the host country was another factor influencing cultural integration. This study showed that Chinese students were unable to adapt to the food culture. Approximately one-third of the participating Chinese students stated that they were unable to adapt to Turkish cuisine because of different cooking methods. Another problem for Chinese students residing in dormitories was the lack of appealing food alternatives.

This study showed that the participant Chinese students have very low social integration levels; in fact, they were so low that they were close to segregation models. Chinese students' social relationships were found to consist of those relationships established in Turkey and the relationships that they maintained with their families and friends in China. These two social-communication areas were principally maintained through digital platforms. Chinese students have international friend groups at TÖMER and both Chinese and Turkish friend groups in their dormitories and departments. However, Chinese students' social relationships with their international and Turkish friends are limited, as they spend most of their time with their Chinese friends. Digital platforms have allowed such networks to be established and maintained.

The results of the study show that Chinese students had difficulties integrating into academic life during their first year but that they successfully integrated into academic life in the following years. Digital platforms helped facilitate academic integration in terms of language acquisition during students' early years. However, these platforms impair the development of Chinese students' Turkish language growth in later years because they speak Chinese on digital platforms. This study indicates that speaking and writing Chinese on WeChat negatively affects the development of their Turkish.

In summary, we found that the Chinese students' cultural integration was higher than their social integration and that they successfully integrated into academic life. The social relations that the Chinese students established with other Chinese students, especially through digital platforms, impeded their social integration and Turkish language acquisition, which in turn negatively affected their academic integration during their first year in Turkey. Despite this negative effect, Chinese students did improve their Turkish, even if they did not reach their desired level, and successfully integrated into academic

life over time. The active use of digital platforms by the Presidency for Turks Abroad and Related Communities (YTB), which provides scholarships to Chinese students, should help facilitate the integration processes of Chinese students in terms of learning Turkish culture and improving their Turkish-language skills.

Kaynakça/References

- Aksoy, Z. (2020). Kültürlerarası Yeni Medya: Sosyal Medyanın Kültürlerarası İletişim Üzerinde Algılanan Etkileri. *Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 3(2), 126-144.
- Aspers, P. (2009). Empirical phenomenology: A qualitative research approach (The Cologne Seminars). *Indo-Pacific Journal of Phenomenology*, 9(2), 1-12.
- Berry, J.W. (1997). Immigration, Acculturation, and Adaptation. *Applied psychology: an international review*, 46 (1), 5-68.
- Berry, J.W. (1980). Acculturation as varieties of adaptation. (Ed AM Padilla), In *Acculturation: Theory, Models and Some New Findings*, 9-25. Boulder, CO, Westview Press.
- Berry, J. W. (2005). Acculturation: Living successfully in two cultures. *International Journal of Intercultural Relations*, 29(6), 697-712
- Berry, J.W. (2006). *Stres perspectives on acculturation*. In *The Cambridge Handbook of Acculturation Psychology*, 43-57. Cambridge, Cambridge University Press.
- Beşirli, H. (2010). Türkiye’de Yüksek Öğrenim Gören Kırgız Öğrencilerin Eğitimlerinden Sonra Ülkelerindeki Sosyo-Ekonomik ve Sosyo-Kültürel Durumları. *Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları (HÜTAD)*, 12(12), 39-62.
- Boyacı, A. (2011). Erasmus değişim programı öğrencilerinin geldikleri ve Türkiye’de öğrenim gördükleri üniversitedeki sınıf yönetimine ilişkin karşılaştırmalı görüşleri (Anadolu Üniversitesi Örneği). *Eğitim ve Bilim*, 36(159), 270-282.
- Cemalcılar, Z., Falbo, T., & Stapleton, L. M. (2005). Cyber communication: A new opportunity for international students’ adaptation? *International Journal of Intercultural Relations*, 29(1), 91-110.
- Constantine, M. G., Kindaichi, M., Okazaki, S., Gainor, K. A., & Baden, A. L. (2005). A qualitative investigation of the cultural adjustment experiences of Asian international college women. *Cultural Diversity and Ethnic Minority Psychology*, 11(2), 162.
- Çöllü, E. F. ve Öztürk, Y. E. (2010). Türk Cumhuriyetleri, Türk ve Akriba Topluluklarından Türkiye’ye Yüksek Öğrenim Görmek Amacıyla Gelen Öğrencilerin Uyum ve İletişim Sorunları (Konya Selçuk Üniversitesi Örneği). *Journal of Azerbaijani Studies*, 223-239. 03 Nisan 2012, www.http://jas-khazar.org.
- Dalisay, F. (2012). Media use and acculturation of new immigrants in the United States. *Communication Research Reports*, 29(2), 148-160.
- Dao, T. K., Lee, D., & Chang, H. L. (2007). Acculturation level, perceived English fluency, perceived social support level, and depression among Taiwanese international students. *College Student Journal*, 41(2).
- Erişti, S. D. (2014). Uluslararası Erasmus Programı Çerçevesinde Türkiye’ye Gelen Sanat ve Tasarım Öğrencilerinin Türk Kültürü Algıları. *Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 4 (2), 82, 83.
- Gilsun, S. (2013). Academic and Social Integration of Chinese International Students in Italy. *National Academy for Educational Research*. 2(1), 13-25. DOI: 10.6228/apjed.02.01.02.
- Kiroğlu, K., Kesten, A., & Elma, C. (2010). Türkiye’de öğrenim gören yabancı uyruklu lisans öğrencilerinin sosyo-kültürel ve ekonomik sorunları. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(2), 26-39.
- Kim, K. H., Yun, H., & Yoon, Y. (2009). The Internet as a facilitator of cultural hybridization and interpersonal relationship management for Asian international students in South Korea. *Asian Journal of Communication*, 19(2), 152-169.
- Levent, F., & Karaevli, Ö. (2013). Uluslararası öğrencilerin eğitimine yönelik politikalar ve Türkiye için öneriler. *Eğitim Bilimleri Dergisi*, 38, 97-117. DOI: 10.15285/EBD.2013385569.
- Li, H.W. (2017). Academic Integration of Mainland Chinese Students in Germany. *Social Inclusion* (ISSN: 2183-2803). 2017, 5(1), 80-92. DOI: 10.17645/si.v5i1.824.
- Lim, S., & Pham, B. (2016). Digital connections and disjunctions of migrant students. *Identities and Subjectivities*, 4, 315-331.

- Mazzarol, T. ve Soutar, G. (2002). "Push-pull" factors influencing international student destination choice. *International Journal of Educational Management*, 16(2) 82-90, DOI: 10.1108/09513540210418403.
- Mei, L.S (2009). Studying of New Zeland Study-abroad Policy for China, *East China Normal Unversity*, 8-9.
- Millî Eğitim İstatistikleri, Örgün Eğitim 2017/18
- Nie, Y. G., Lin, C. D., Pang, Y. S., Ding, L., & Gan, X. Y. (2008). The development characteristic of adolescents' social adaptive behavior. *Acta Psychologica Sinica*, 40(9), 1013-1020. <https://doi.org/10.3724/SP.J.1041.2008.01013>.
- Park, N., Song, H., & Lee, K. M. (2014). Social networking sites and other media use, acculturation stress, and psychological well-being among East Asian college students in the United States. *Computers in Human Behavior*, 36, 138-146.
- Radmard, S. (2017). Türk Üniversitelerindeki Uluslararası Öğrencilerin Yükseköğretim Taleplerini Etkileyen Etkenlerin İncelenmesi. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi/Journal of Higher Education and Science*, 7(1), 67-78. DOI: 10.5961/jhes.2017.185.
- Ren, P.X. ve Mao, S. (2017). *Factors affecting the cultural adaptation of Chinese students in Uppsala University*. Thesis of Uppsala University, 8-41.
- Şahin Kütük, B., Ergün, N., Coban, S., & Alpaslan, G. G. (2018). Return migration of ethnic Turkish youth to Turkish universities. *Social Behavior and Personality: an international journal*, 46(7), 1133-1142.
- Seymen, H., ve Mehmet, TOK (2015). İleri Düzey Yabancı Uyruklu Öğrencilerin Zorlandıkları Kültürel Dil Unsurlarının Tespiti Ve Sınıflandırılması. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 4(3), 1188-1212.
- Snoubar, Y. (2017). International Students In Turkey: Research On Problems Experienced And Social Service Requirements. *Journal of International Social Research*, 10(50), 800-810.
- Tadmor, C. T. ve Tetlock, P.E. (2006). Biculturalism a model of the effects of second-culture exposure on acculturation and integrative complexity. *Journal of Cross-Cultural Psychology*, Vol. 37 No. 2, March 2006, 173-190. DOI: 10.1177/0022022105284495.
- Ustabulut, M. Y., ve Keskin, S. (2020). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Alan Uluslararası Öğrencilerin Öğrenme Etkinliğini Geliştirme Amaçlı Sosyal Medya Kullanım-Doyum Motivasyonları. *Ondokuz Mayıs University Journal of Education*, 39(1), 155-173.
- UNESCO Institute for Statistics database 2017
- Yağcı, E., Çetin, S., ve Turhan, B. (2013). Erasmus programı ile Türkiye'ye gelen öğrencilerin karşılaştıkları akademik güçlükler. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 44(44), 341-350.
- Yardımcıoğlu, F., Beşel, F., & Savaşan, F. (2017). Uluslararası öğrencilerin sosyo-ekonomik problemleri ve çözüm önerileri (Sakarya Üniversitesi örneği). *Akademik İncelemeler Dergisi (AİD)*, 12(1), 203-254.
- Yu, Q., Foroudi, P., & Gupta, S. (2019). Far apart yet close by: Social media and acculturation among international students in the UK. *Technological Forecasting and Social Change*, 145, 493-502.